

Maade maa Fabrikkerne af Smør, nemlig Landmændene og de store Andelsmeierier, kunne danne Foreningerne. De maatte kunne hævde et Renomme, ikke for at der ikke kan komme Kunstsmør fra Danmark, ikke for at der ikke kan begaas Bedragerier overhovedet, men saaledes at man, naar man henvendte sig til de store Exportfirmaer eller Foreninger, kunde være sikker paa at blive ordentlig behandlet, og kun paa denne Maade kan Renommeet hævdes. Naar man overhovedet i Detailhandelen — for at komme tilbage til dette Punkt — igjen har nævnt, at denne Lov vil hjælpe til at ramme Bedragerier og søge at støtte den ærlige Handlende overfor den uærlige, da er jeg fuldstændig enig med dem i, at Alt, hvad der kan gøres for at støtte den ærlige Handlende, det bør gøres, og dette var langt fra ikke tilstrækkelig overtaent, da man paa mange Punkter gav Næringen fri, men noget Andet er, hvilke Midler man benytter. Alt gaa saa vidt, at man forfølger den ene Artikel og begunstiger den anden, behøves ikke; medens jeg villig skal indrømme, at Landets Love bør støtte de ærlige Handlende overfor de uærlige. Denne Forfølgelse maatte ramme alle Artikler, hvor der skeer Blanding. Vil man f. Ex. bestemme, hvad der er rent, og hvad der er Blandingsbrød — om f. Ex. Rug er blandet i Hveden — hvorledes skal dette bestemmes med Sikkerhed? Skal Staten jø Lovgivningsmagten bestemme Blandingen og Farven i Urtekram og andre Artikler? Der er Artikler, som i hvert Fald i Husboldningen har ligesaa stor Betydning som Smør, og jeg tror, efter hvad jeg har hørt, at det er lettere for en Husmoder at kontrollere Bedrageri med Smør, end med Hensyn til andre Artikler. Naar Smørret kommer paa Panden, vil det let ses, om man har faaet Kunstsmør i Stedet for Natursmør; men der er mange andre Artikler, hvor man ikke kan garantere sig imod Bedrageri, og hvor Staten forholder sig ganske ligegyldig. Vil man virkelig benytte denne Lov som Argument for en saadan Stats-Indblanding, saa maa man slaa ind paa en hel anden Vej i mangfoldige andre Forhold, og man kommer til at forfølge Surrogater for Kaffe og Sukker og mange andre Artikler. Til disse Bemærkninger skal jeg indskrænke mig. Jeg vil slutte med, at jeg selvsølgelig som saa mange andre ærede Medlemmer har havt Tvivl, og er det muligt at samles om Noget, som ikke krænker Principerne for hele vort økonomiske Ordning, skal jeg for mit Vedkommende — som jeg ogsaa antager, at alle andre ærede Medlemmer ville — være villig til at bøie mig saa meget som muligt. Men

vil man sikke sig paa den Maade, som her er stet, vil man ved Statens Hjælp sikke en enkelt Vare her i Danmark Renommeet fremfor alle andre, saa tror jeg, vi staa overfor en umulig Opgave. Og naar jeg ser, at der er en enkelt Mand, som har været meget ivrig i denne Sag, Proprietær La-waæg, som udtaler: Denne Lov frelser ikke vort Smørs Renomme, saa er jeg ganske enig med ham i Konklusionen. I Begrundelsen ere vi uenige, idet han vil have al Ting forbudt, og jeg mener ikke, at vi bør gaa den Vej. Men det viser dog, at man ogsaa fra den anden Side, hvor man gjør Fordring paa en vis Autoritet, i saa Henseende er enig i, at denne Lov ikke fører til det Maal, man der igjennem har søgt at naae.

Ørup: Hvis det ærede Medlem, som nu satte sig, havde Ret i, at der tilsidst ikke var anden Sikkerhed end den, der maa søges i vore Landbrugeres Sædelighed og Hæderlighed, vilde det ikke blot være et Argument mod det herværende Lovforslag, men ogsaa mod den bestaaende Smørlov og mod enhver Lovgivning af den Art; det vilde være et Argument mod al Tyveri- og Bedragerilovgivning ligesaa fuldt som mod dette Forslag. Jeg tror iøvrigt, at ærede Medlemmer ville vide mig Tak, naar jeg ikke har til Hensigt at tage hele denne Debat op, som vi have ført i disse Dage. Jeg skylder imidlertid ærede Medlemmer, allerede af Høflighed, et Par Bemærkninger til det, de har sagt overfor mig. — Jeg kan meget godt forstaa, at der er ærede Medlemmer, som i denne Sag staa paa et andet Standpunkt end det, jeg og mine Meningsfæller hævde, at de staa paa det Standpunkt, at de sige endnu: lad Fabrikkerne gaa deres Gang, lad Folk købe og spise, hvad de vil, hvorfor skulle vi blande os deri? Det er et naturligt Standpunkt, det er det, man begynder med i enhver Sag: hvorfor skulle vi gjøre Indskrænkninger, netop fordi Friheden er almindelig, og fordi det, der ikke er forbudt, er tilladt. Men mig er det gaaet saaledes, uagtet jeg er begyndt, som de ærede Medlemmer, at jo mere jeg har arbejdet mig ind i denne Sag, desto mere er det bleven mig klart, at vi ingenlunde kunne blive staaende herved, desto mere er det gaaet op for mig, at de Interessers, her er Tale om, ere saa store, at vi maa bære de ringere Offre for at opnaae de Formaal, vi her forfølge. Men derfor siger jeg ikke til de ærede Medlemmer, at de have et ringere Begreb end jeg. Men der er ganske vist kommen Udtalelser i denne Sag, som gaa ud fra en Tankegang, der er saa